

Migracje cymeliów nowożytnego rzemiosła bursztynniczego po II wojnie światowej na przykładzie wybranych zabytków z kolekcji bursztynu Muzeum Zamkowego w Malborku

ABSTRAKT

Powołanie w Muzeum Zamkowym w Malborku w roku 1961 kolekcji bursztynu nie było przypadkiem ani pod względem miejsca, ani typu zbiorów. Decyzję tę uzasadniały: historyczny związek miejsca dawnej siedziby Zakonu Krzyżackiego – średnio-wiecznego monopolisty jantaru, bliskość ze szlakiem bursztynowym położonym niedaleko stolicy Pomorza oraz brak takiego zespołu dzieł i jego odrębnej prezentacji w innym polskim muzeum zarówno przed II wojną światową, jak i zaraz po. W większości przypadków cymelia te przechowywano pośród szeroko rozumianego rzemiosła artystycznego, np. złotnictwa, czy w grupie tzw. variów. To samo dotyczyło przedwojennych kolekcji prywatnych na terenie Rzeczypospolitej i analogicznych zbiorów poza granicami. Niespodziewany zwrot w kolekcji z założonego współczesnego profilu był spowodowany zakupem pierwszego nowożytnego eksponatu. Konsekwentne pozyskiwanie kolejnych – zarówno w formie zakupu czy jako depozytów, z których większość została przekazana na własność – rodzi potrzebę odtworzenia ich historii.

W artykule i wystąpieniu zostaną zaprezentowane wybrane zabytki nowożytne z kolekcji bursztynu, co do których przynależności do innych przedwojennych kolekcji muzealnych istniejących w granicach Rzeczypospolitej przed II wojną światową i pochodzących z terenów tzw. Ziemi Odzyskanych mamy pewność.

BIOGRAM

Robert Bartkowski – magister teologii Papieskiego Wydziału Teologicznego we Wrocławiu, magister historii sztuki Uniwersytetu Wrocławskiego, magister-licencjat Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego, absolwent Podyplomowego Studium Muzeologicznego Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz studiów podyplomowych z Zarządzania i Ochrony Dziedzictwa Kulturowego „Akademia Dziedzictwa” Międzynarodowego Centrum Kultury, UE i MSAP w Krakowie. Przygotowuje dysertację doktorską z historii sztuki na UO na temat przedstawień Czternastu Świętych Wspomożycieli od średniowiecza po barok kontrreformacyjny na Śląsku. Od 2018 roku opiekun kolekcji bursztynu Muzeum Zamkowego w Malborku.

